

DEBATT I TRONDHEIM 18.AUGUST 1981.

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND'S INNLEGG II.

Arbeiderpartiet har i sitt program lagt stor vekt på arbeidet for avspenning, sikkerhet og fred.

Frykt og uro preger stadig flere mennesker, ikke bare i vårt eget land. Rustningskappløpet fortsetter. Troen på at den farlige spiralen kan brytes, er blitt svekket nå ved inngangen til 1980-åra. Derfor stiller det krav til engasjement, nytenkning og systemematisk innsats for avspenning, rustningskontroll og nedrustning.

2.

Arbeiderpartiet har reist saken om atomfrie soner. Mye kritikk har vi møtt. Mistenkeliggjøring fra Høyres side har det ikke manglet på. Likevel tror jeg rolig vi kan konstatere at vårt initiativ faktisk har bred støtte, både blant folk - og etter hvert også i de andre politiske partiene. Høyre går nå langt stillere i dørene - også i den saken.

Forrige helg fikk vi vite at den amerikanske regjering har vedtatt å sette igang produksjon av nøytronvåpen. Dett går den norske regjering imot.

Det er når et krav fra alle grupper i folket at vi kommer over til forhandlinger og konkrete tiltak for rustningskontroll og nedrustning.

Selve det hovedspørsmål som nå står helt sentralt i valget av regjeringsalternativ - tryggingen av vårt velferdssamfunn - bør stå minst like sterkt i fokus etter de svar Høyres parlamentariske leder her har gitt på våre spørsmål. Vi har ikke fått noe konkret svar på hva en borgerlig politikk har å tilby. Derfor må jeg nå komme tilbake igjen til selve hovedproblemet - avstanden mellom løfter og muligheter.

Høyre har lovet at de i løppet av få år skal gjennomføre en rekke skattelettelser om de får regjeringsmakten. I en valgbrosjyre omtales skatteforslag som Høyre selv sier vil komme opp i 7 milliarder. I tillegg skal investerings-

avgiften fjernes, det er 4 1/2 milliard pr. år. I Stortinget i vår foreslo dessuten de borgerlige partier lettelse i selskapskatten på 1 milliard kroner. Dette summer seg til 12 1/2 milliard kroner. Samtidig har Høyre avgitt en lang rekke mer eller mindre konkrete forslag om øking av de offentlige utgifter. Det gjelder f.eks.:

- økte forsvarsutgifter.
- bedring av barnefamilienes økonomi.
- økt innsats i eldreomsorg og for de funksjonshemmede.
- økte overføringer til minstepensjonistene.

- utbygging av tilbudene i helsetjenesten.
- økte fordeler for jordbruket.
- generelt bedre rammevilkår i distriktspolitikken.
- økt innsats for å løse byenes problemer.

Til overmål sier Høyre at de vil fore en strammere budsjettpolitikk for bedre å bekjempe inflasjonen. Skulle dette henge sammen, måtte utgiftskuttene på gjenværende budsjettpostene bli drastiske. Områder av betydning, der det ikke er lovt påplussinger er bl.a.:

- sykelønnsendringen.
- stønadene til de arbeidsløse

- melkesubsidiene.
- de statsansattes lønninger.

Er det her Høyre skal skjære ned? Er det de "andre områdene" som han trakk frem i valgendringen igår? Willoch sa der at vi skal ikke skjære ned på det som rører ved den generelle velferd. Han viste til at de skulle foreta "en generelle nedbremsing av utgiftene på andre områder". Men dette holder bare ikke! Willoch legger ikke fram konkrete forslag. Hans løfter henger rett og slett ikke sammen.

Det gjorde heller ikke Bohman og Fäldin og Ahlmark's løfter til det svenske folk i 1976.

Resultatene taler for seg selv. Det ble ingen varige skattelettelser. Det ble ikke 400.000 nye jobber. Kjernekraften ble ikke avviklet. Det ble ikke stabile priser.

Årets OECD-rapport gir et dystert bilde: Økt arbeidsledighet, ingen reallønnsøkning og omfattende nedskjøringer i de offentlige utgifter er de dystre perspektiver som svensk økonomi nå står overfor.

Økningen innenfor den offentlige sektoren har i de siste årene vært større i Sverige enn i noe annet OECD-land, og de offentlige utgiftene utgjør nå 65% av BNP mot 45% i 1973. Rapporten peker på et arbeidsmarked som ikke fungerer, økt inflasjonstrykk og økt skattetrykk.

Var dette å trygge velferdssamfunnet? Eller har en uklar politikk og en svak regjering, fire forskjellige på bare fem år, bare øket vanskene for vårt naboland.

Hva er det som gjør et norsk borgerlig samarbeidsalternativ til noe ganske annet og langt mer handlekraftig?



Den eneste erfaring vi har her i landet med en regjering av den typen er Regjeringen Borten. De gikk inn i regjeringssamarbeid uten en felles og avklart politikk. Det kom til å prege regjeringsarbeidet. Det samme bildet preger situasjonen idag. Noen av sakene er andre, men helt avgjørende saker for Norges utviling spitter de tre partiene. Til syvende og sist er kanskje ett av de mest alvorlige spørsmål som er ubesvart: styringen og utnyttningen av vår nasjonale ressurs: oljen.